

SZENTES és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Ismeretlen vasárnap és csütörtökön.
Előfizetési ár:
Negyedévre 2 korona 50 fillér Felévre 3 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca, Pollák-ház,
háza a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyílt-téri közeményeket
a kiadóhivatal
méréseik arjegyék szerint számít fel.

Felekezet és társadalom.

Van ennek a címnek némi időszűrése, mert éppen azért kerül szőnyegre hírlapi szellőztetések útján, hogy valamiképpen egytűvé ne jusson valami ellentétes formában ez a két fogalom a közéletben. Felekezet és társadalom ugyanis két ellentétes fogalom, amennyiben vagy felekezet valami, vagy társadalom. A felekezet valami részleges, valami elkülönített, a társadalom ellenben valami egész, teljes. Ha a társadalomról beszélünk, értjük alatta az emberek együttélő nagy csoportját, számukra való tekintet nélkül, mert a társadalom fogalomba belesznek az összes — egy közületben élő emberek, akik bizonyos körülmények közt számot tesznek. Ellenben ha felekezetről teszünk említést, menten kizártuk belőle az emberek egy tekintélyes csoportját, azt, a csoportot, mely más felekezetbeli.

Tisztességes gondolkozású ember nem lehet ellensége semmi felekezetnek, ha nem tartozik is annak a kötelékébe; sőt kell, hogy sokra becsülje a felekezeti csoportosulásokat is, mert ezek tartják fent a vallási kultuszt, ezek ápolják a vallásrököcsöt, mely sarkköve a világrendnek; hivatást teljesítenek, mert a vallásos eszmék többé-kevésbé fensőbbégi fogalmakat nevelnek bele az emberekbe és az állami nagy szervezeteket viszont mégis csak ilyen fensőbbégi eszmék láncolata erősíti és tartja fent.

De mert a társadalmat minden veszedelmétől megóvni, szintén kötelessége mindenkinek, aki a közélet dolgaival foglalkozik, — ezért kell a társadalmat mentesíteni attól, hogy benne felekezeti elvek irányított tért foglaljanak. A felekezeti elveknek túlon-túl való térfoglalása ugyanis nagy veszedelem a társadalomra; a visszavonás magvait hinti el benne és e magvak mielőbb olyan gyökérszalakat eresztgethetnek, melyek szétrepeszthetik a társadalom egységes talaját.

A felekezeti társadalomba rendszeren hamis jelszavak alatt lopózik be. A vallásosság erősítése, egyház támogatása, felekezeti jótékony-ság: ezek a leggyakoribb jelszavak, — sőt megcsik, hogy a jelszó a szabadelvűség köpenyébe burkolózik. Ime most is e jelszóval látjuk megindulni a felekezeti egy különös harcát, halott a szabadelvűség éppen ellenkezője a felekezeti eszméknek.

Természetes, hogy mi itt ezt a kérdést nem politikai nézőpontról bíráljuk el. Jogcímünk sincsen hozzá, de nagyképszerűségünk is tartanók, hogy mi itt, egy vidék érdekeit szolgáló lapban országos politikai kérdéseket mozgassunk. A társadalom védelmére emelünk csupán szót, híven lapunk karakteréhez és gyomláljuk a társadalom kertjéből a felburjonzó vadhajtásokat. Természetes, hogy aggodalmunkat is kifejezzük olyan jelenségek fölött, amelyeket vármegyénkben is látunk itt-ott felütközni és amelyekből jogosan következtethetünk arra, hogy a legjobb úton vagyunk, melyen a felekezeti bomlasztóan hatolhat be a társadalomba. Most még csak szórványos kísérleteket látunk, de ha éberek nem leszünk, egyszer csak arra ébredünk, hogy ez a felekezeti beférkőzés már teljes és nemcsak a társadalmat, de a társaságot, sőt az egyéneket is kezdi ostromolni.

Néhány év előtt volt már kísérlet éfélé felekezeti mozgalomra más-hol is, nálunk is, akkor erősen útját is állták a mozgalom megerősödésének, de teljesen elfojtani nem tudták azt, mert nagy erő van a felekezeti jelszavakban, melyek rendkívüli hatást gyakorolnak a tömegekre. Most új kísérletezések ütköznek ki mindenfelől és bizonyos, hogy ennek a társadalom és csakis az fogja kárát vallani.

Mert úgy van az, hogy a társadalom mindig és mindenütt átlagában konzervatív. Ha egyszer a hálójába fogott egy eszmét, egyhamar ki nem bocsátja onnan; ha talaja egy magot befogadott magába, senki többé meg nem gátolhatja, hogy az ott ki ne sarjadjon és új meg új magot ne teremjen.

A felekezeti eszmét, ha egyszer megkezdte bomlasztó munkáját a társadalomban, egykönnyen a lerősebb kéz sem irthatja ki onnan; még ha kerülne is ilyen vállalkozó erős kéz, a társadalmi felekezeti eszmét el nem nyomhatja, mert a társadalom kézzel meg nem fogható. Hiszen az emberek milliói tartoznak a társadalom kötelékébe és ki is vállalkoznék arra, hogy millió ember érzületével elbánjon?

A felekezeti eszmét olyan hidra a társadalomban, melynek ha fejét levágod, száz új feje nő. Sőt ha megbántod a társadalomban a felekezeti eszmét, annál szívósabb és határozottabb lesz az ellenállása.

Nem győzzük pedig mindezt eléggé

hangsúlyozni. Hiszen elrettentő példát is mutathatunk. — Közelünkbe esik egy nagy világváros, melynek társadalmi békéjét felekezeti villongások dúlták és forgatták fel fenekes-től, annyira, hogy ma már egész hatalmas társadalmi foszlányokra szakadt, szétzúzott.

Ez a példa óva intse és vezesse jobb eszmékre mindazokat, akiket a társadalom vezetése áll.

Csapkodjanak fel bármilyen magasra a közéleti harcok hullámai, lobogjanak bármilyen heves, perzselő lánggal a szenvedélyek: mentse meg a társadalmat attól, hogy benne felekezeti jelszavakkal bárki is izgathasson. És ha már a közéleti tusákat nem tudják nélküle megvívni, ne vigyék be a felekezeti eszmét a társadalomba.

Mert ez a magyar társadalomnak, mely még távolról se mondható valami nagyon megizmosodottnak, egyenesen életérdeke.

A zóna és a vidéki városok. A vasúti zónadijszabáson, boldog emlékü Baross Gábor volt kereskedelemügyi miniszter nagyszabású alkotásán jelentékeny módosítást készült most eszközölni Hegedűs Sándor, a jelenlegi kereskedelemügyi miniszter. Arról van ugyanis szó és erre kész a terv is, hogy az eddigi 14 zóna helyett 20-at csináljanak olyanformán, hogy a középtávolságokban az eddigi zóna-viteldíj 20 százalékkal csökken, ellenben a mostani 14-ik zóna minimális távolságkörén túl még újabb körzeteket alakítanak és ezeket 20-ra egészítik ki, melyeken aztán a személyi viteldíj fokozatosan tülemlkednék a 14-ik zóna mai díjszabásán.

A beavatatlannak fel se tűnik, hogy ez a vidéki városok érdekében is történik, melyekre igazí áldás lesz az a változtatás. A fővárosi sajtó azonban, mely az utóbbi időben dicséretes jóakarattal karolja fel a vidék érdekeit is, — észrevette már ezt az üdvös célszót és ennek egy organuma így ír a tervezett változásról:

„A tervezetben a középtávolságok viteldíjai mintegy 20 százalékkal mérsékeltek. El kell ismernünk, hogy ez az intézkedés a vidéki városoknak nagy jótett kedvezményt jelent, mert a mellett, hogy a szomszédos forgalomnak nekik is kedvező olcsóságot meghagyja, nagyobb vidéki körök számára teszi piacukat hozzáférhetővé. Sőt a tervezet még ennél is tovább megy. Az által, hogy a zónák számát huszra szaporítja és az utolsó három zóna viteldíját az eddigi utolsó zóna viteldíjánál magasabbra szabja: csökkent a vidéki városokkal szemben a főváros von-

ző erejének versenyét. Így tehát két oldalról is hat arra, hogy a vidéki városok — a főváros mellett szintén fejlődésnek, virágzásnak indulhassanak. és megteremthessék a maguk vidékét, amelynek kulturális és gazdasági erejét magukhoz összpontosíthatják.

Kétségtelen, hogy a tervbe vett módosítás ekként sokban eltérést jelent azoktól az alapelvektől, amelyeken Baross Gábor a zónatárfát léleltette. De hiszen nem kisebb ember, mint éppen Kossuth Lajos figyelmetetett arra, mikor a főváros rohamos fejlődésének hírt vette, hogy vigyázzanak, nehogy a vidék minden életerejét magába szívja fel a főváros.

Igaz, amíg valódi nagy nemzeti központunk nem volt, a legsürgősebbnek látszott ennek a megteremtése és a zónatárfát ezt a munkát fejezte be. Most azonban már nincs szükség rá, hogy a fővárost mesterséges eszközökkel nagyobbítsák, bizvást átadható az a természetes fejlődésnek, ami azzal az előnnyel jár, hogy a fővárosba nagyhirtelesen összetódult különböző elemeket jobban beolvassza és időt enged a bevándoroltaknak, hogy fővárosi polgárokká váljanak.

Ellenben itt az ideje, hogy nagyobb gondot fordítsunk vidéki városaink fejlődésére, hogy nemzeti kultúránk és gazdaságierőnk ne legyen egyetlen pontra összpontosítva. Úgy látszik, ezt a célt akarja szolgálni a zónatárfát tervbe vett reformja is.

Kár, hogy a módosítás tervezetét nem tudták viteldíjmenés nélkül megcsinálni; de tekintetbe kell venni, hogy ez az emelés csak az utolsó három zónára terjed ki és bőséges ellensúlyozást nyer a közép-távolaságok díjsökkentése által, ami az emelés nélkül aligha lett volna lehetséges.

Egészen véve a nagy alkotás sértetlenül marad, csak túlzásai küszöböltetnek ki és hiányai pótoltnak, míltal alkalmasabbá válik arra, hogy fejlődésünket egyöntetűvé, egyetemessé tegye.

Ezt az új zónadíjszabást rövid időn belül életbe léptetik és hisszük, hogy az vármegyénk központjára is üdvös hatással lesz.

Városi közgyűlés.

— ápr. 23. —

Tavaszi hangulat nyilatkozott meg Szentés város képviselői f. hó 23-iki közgyűlésén, — a mezei munka kint tartja a gazdaembert földjén, tanyáján, — ez az előbbvaló ilyenkor, nem a közügy és így természetes, hogy gyér sorokban ülnek meg a széksorokat a t. városatyák, — valami nagy hullámot nem is vet a tanácskozás egyik tárgyalásra kerülő ügynél sem.

De interpelláció, az csak kerül mégis, — mert mire jó a képviselőség, ha ki nem használja az ember a vele járó interpellációs jogát sem.

A közgyűlés lefolyásáról a következők számolnak be:

Elnökök: Lakos Imre dr. polgármester, a közgyűlést megnyitván, tárgysorozatot előtt Kátai Pál Janos szóvá teszi a Központi takarékpénztár épületében Deutsch David által megnyitni szándékolt vendéglő ügyét és indítványozza, hogy az engedély megadásának megakadályozása végett küldöttséget menessenek a minisztériumhoz.

Lakos polgármester előterjeszti, hogy

a tanács és ő e célból minden felhozható érvelt kihasználja már a minisztériumnál és ha azokkal az érvekkel nem sikerül az engedélyadást megakadályozni, nem vár eredményt a küldöttségeztől sem.

Szedér János helyesli Kátai indítványát, mert személyesen jobban lehet valamit elintézni mint írásosan.

Bánfalvi Lajos arra figyelmeztet, hogy a gyakori küldöttségezzel haszontalan, fölös kiadás terheli a közbiztárt, amire fődözet sincsen. Ha törvényes ok van arra, hogy az engedélyt Deutsch ne kapja meg, — úgy se adja azt akkor meg a miniszter. Ha nincs rá törvényes ok, akkor meg nem való egy város tekintélyéhez, hogy egyes polgárai megélhetésének gátat vessen csak azért, mert azok is vendéglősök és a város is vendéglőtulajdonos.

Szedér János nem tartja mellőzhetőnek a küldöttségezt, — a másik fél is megette, volt rá pénze, hát a városnak is van.

A polgármester megkérdezi Bánfalvit, fentartja-e ellenindítványát, aki kijelenti, hogy nem tett ellenindítványt, csak a haszontalan pénzparálás ellen emelt szót. Így egyhangulag elhatározták a küldöttség menesztését, melynek tagjai: a polgármester, a gazd. tanácsnok és Kátai Pál Janos lesznek.

A polgármester bejelenti ezután, hogy A radi Kálmán főkapitány két kocsitűzfecskendő sürgős beszerzése iránt tett előterjesztést, ami pótlóan tárgysorozatba vétetik.

Bejelenti továbbá, hogy a Szentés-vidéki Takarékpénztár, fentállása 25 ik évfordulója alkalmából, gazdasági iskola céljaira, 2000 koronás alapítványt tett a városnak, amit örömmel vesznek tudomásul, s a nevezett pénzintézetnek jegyzőkönyvi bőszenetet szavazva, Szedér János felszólalása alapján utasítják a tanácsot, hogy a gazdasági, jogügyi és pénzügyi bizottságokkal egyetemben legközelebb tüzetes jelentést tegyen a városnál tett alapítványok mibenállásáról.

Kétérve ezután a tárgysorozatra, tudomásul vették a polgármester jelentését arról, hogy Lévai Lajost soros képviselőnek behívták, valamint Novobáczky Győző gazd. tanácsnok előterjesztését, hogy Pünköszt Ferenc műszaki felügyelő a nagyvendéglői építkezés felülvizsgálását még e hó folytán megejtji, amikor aztán az építkezés számadásait is bejterjesztik.

Ezzel kapcsolatban Varga Béni Pünköszt mellé még valamelyik szomszédos város mérnökét is felkérni indítványozta a felülvizsgálathoz; ezt azonban Cicatricis Lajos dr. érlyes felszólalása után a közgyűlés mellőzte.

Tudomásul vették a polgármester azt a jelentését is, hogy a számtisztí karban előállott létszám apadás pótlására, a tanács ott ideiglenesen egy napdíjast alkalmazott s aztán a villamvilágítási vállalat átuházásának kérdésére tértek át, melyet Cicatricis Lajos dr., Szedér János és Bánfalvi Lajos felszólalása és Ecseri Lajos dr. ügyészi véleménye alapján úgy intéztek el, hogy — ha a szerződésen a minisztérium által jelzett módosítások keresztülvittek és azt a vállalkozók aláírták, — a szerződésnek csupán Szántó Lajosra történő átuházását a közgyűlés tudomásul veszi és egyben nevezett a szerződési feltételek betartására kötelezi.

A műtéti 230000 koronás kölcsönt, tekintettel a mostoha pénzügyi helyzetre, ideiglenes jelleggel határozták felvenni a 3 szentesi pénzintézetből egyenlő arányban, 6% százalékos kamatozással. Egyben megbízták a tanácsot, hogy a pénzpiac helyzetét kísérje figyelemmel és kellő időben tegyen lépéseket a kölcsön állandósítása iránt.

A csordajáráson a szájbért ez évre is 20 koronában alapították meg, amennyi a múlt évben volt. Aztán hozzájárultak ahhoz, hogy a polgármesterre és adóügyi tanácsnokra kirótt 367 frt 20 kr. adóvégrehajtási költséget a közpénztár — ez ügy feyvelmi elintézéséig — előlegezze.

A menházi élelmezés ügye hosszabb vitát idézett fel. A javaslat a házi kezelésre

szólt egyformán, hogy a gondnok neje főző és ezért 60 frt tiszteletdíjat kapjon.

Bánfalvi Lajos ezt ellenzi azért, mert a gondnok ott az ellenőrző közeg, önmagát és nejét pedig csak nem ellenőrizheti; — indítványozza, hogy főző asszonyt külön alkalmazzanak.

Szathmáry Pál is e mellett van s egyúttal értékesíteni kívánja a menedékház kertjét, melyet ma a gondnok díjtalanul használ.

Szedér János mindkét indítványt pártolja, míg Körteleyessy Sándor indítványt tesz, hogy adják vállalatba az élelmezést.

Novobáczky Győző a házi kezelés mellett érvel, — a többség azonban a vállalatba adás mellett dönt.

A nagyvölgyparton — önkéntes foglalts útján új putrik keletkeztek. A gazd. szakosztály most ezek lebontását és azt hozza javaslatba, hogy putri építésére a város egyáltalán ne adjon helyet és engedélyt.

Cicatricis Lajos e kérdéssel kapcsolatban lendületes, meleg hangú beszédben utal a helyi mostoha lakosvnyokra és a munkás osztálynak ebből eredő nyomorúság helyzetére. Megdöndíthetetlen érvekkel mutatja ki, hogy a városnak anyagi érdeke is e bajon segíteni és indítványozza, hogy egy ad hoc bizottságot küldjenek ki e kérdés tanulmányozására és javaslatlételre.

Szedér János és Lakos polgármester hozzászólása után, ezt a nemes intenciótú ingítványt a legközelebbi közgyűlés napirendjére tűzik ki és a putrik ügyében a javaslatot elfogadják.

Ezután a közutak használatára alkotott szabályrendeletet módosították megfelelően; majd pártolni határozták a nagytökeic postaléállítás iránti kérvényét, megadták az iskolaépítésnek a helyettes dajka díjazására kért 300 korona póthitelt és elutasították a görög egyházat azzal a kérelmével, hogy építkezéséhez a város 50000 drab. faltéglát ingyen adjon.

A következő ügy nem volt kellően előkészítve, tehát levették a napirendről.

A bogárgyi kisajátított épületeket mind lebontják, bérbe nem adnak egyet se, hogy az új tyúkpactér minél tágasabb legyen. Váradi Imre mezőőr özvegyét, kegydíj iránti kérelmével elutasították, ellenben Kázmér János kerti munkásnak egy százalék jutalomdíjat szavaztak meg a faeladás jövedelméből, valamint a Mátyás- király szobrára is megszavaztak 25 korona hozzájárulást.

A radi Kálmán előterjesztését új tűzfecskendő beszerzésére, nem vették figyelembe és ezzel a gyűlés, déli fél 1 órakor bezárult.

Ujdonságok

Szentés, 1900. április 29.

— Ujjonozás. Tegnap fejezték be Mind-szentén az ez évi fősorozást és a sorozó bizottság már tegnap este Szentésre érkezett, ahol holnap kezdődik az ujjonozás. Az első napon, vagyis pénteken sor alá állanak az I. korosztálybeli hadkötelesek az 1-től 259-ig terjedő sorszámában; a második napon, szombaton sor kerül az I. korosztály hadköteleseire 260. sorszámától végig, az összes II. korosztálybeliekre és a harmadik korosztályból az 1—176 sorszámig. Versénap szünnet. Hét-fő sor alá kerülnek a még hátralevő III. korosztálybeliek, az idegen illetőségűek és azok, akik 3 éves önkéntes szolgálatra jelentkeznek.

— Helyettesítés. A városi iskolaszék gondnoka Temeváry Antal nyug. albiró súlyos beteg és így huzamosabb időre gátolva van abban, hogy a gondnoki tisztelt járó nem könnyű munkát végezze. Az iskolaszék ezért, arra az időre, míg gondnoka a betegségéből ismét felépül, a gondnoki teendőkre, a f. hó 20-án tartott ülésében, Körteleyessy

Sándor iskolazászi tagot helyettesítette és egyben kiküldte Vecseri János és Bánfalvi Lajos iskolazászi tagokat, hogy a gondnoki iratokat és iskolapénzeket vegyék át, illetve számolják át a helyettes gondnok kezébe. Ez az átadás, illetőleg átvétel f. hó 23-án meg is történt, mikor a kiküldöttek — az átadással járó vizsgálat során mindent a legnagyobb rendben találtak és úgy a számadási iratokat, valamint az iskolapénzt is Körtevényessy Sándornak átszámolták.

— **Tejzövetkezet Horgoson.** Levelezőnk jelenti: Horgoson f. hó 22-én Galambos Sándor óbecsei birtokos lelkes felhívása folytán tejzövetkezet alakult. Galambos nagyszámú közönség előtt tartotta meg előadását az országosan alakulandó tejzövetkezetekről. Igen realis alapon mutatta ki azt, hogy egy-egy tehén, a borjú nevelés és az évi tejtermeléssel, minimális 300 korona hasznot ad. A horgosi gazdaközönség már az első napon 300 tőhennel jelentkezett a megalakulásra. A zövetkezet elnöke: Tóth Henrik földbirtokos, jegyzője: Horváth Ferencz iskolaigazgató lett. A gazdák nevében Tóth Henrik földbirtokos tisztelettel üdvözölte a rányí minisztert a megalakulás alkalmából.

— **Letartóztatott gyilkos.** Csendőrszurokoyok közt egy embert kísérték be Kistelek községből a Csillagbörtönbe. Régebben megszürt egy legényt, aki azonban csak most halt el. A megsebezett igény kiszendéséről telefonon tett jelentést a kisteleki községi előjáróságnak a szegedi kir. ügyészségnek, amely erre azonnal elrendelte a gyilkossá vált legény letartóztatását.

A véres veredés az elmúlt hó 25-én történt. Kéri János kisteleki kocsmáros vendéglőjében mulatás közben összetűzött két legény, névszerint Mucsi János és Bózsó István. Sok volt a bor mind a két emberben és erős indulattal sértegették egymást. Mucsi Jánost egyszer elfutotta a harag. Előrántotta a kését és rátámadt Bózsó Istvánra.

— Kiverem belőle a lelket...

A fiatal legény, látva a veszedelmet, amely fenyegeti, hirtelen kifutott a kocsmából és menekülni igyekezett.

Végig szaladt a kocsmatágas udvarán és kiugrott a kocsiútra. Ott azonban utól érte az üldözője, aki lecsapott a késével. A hosszúpengéjű éles kés közvetlen a nyaka mellett fúródott a legény vállába, súlyos, nagy sebet ütve azon.

A legény azóta nagy betegesen feküdt szülei házában. Orvosok jártak hozzá és gyógyították sok gonddal. A legény állapota nem javult, hanem egyre rosszabb lett. Most aztán kiszendedett szörnyű nagy sebében.

A kisteleki községi előjáróság telefonon jelentette be az esetet Winckler István dr. kir. ügyésznek, aki azonnal elrendelte a gyilkos letartóztatását.

A legények a csendőrök Szegedre vitték és bezáratották a kerületi börtönbe, ahol vizsgálati fogságba helyezték. Ügyében már a jövő hónapban megtartják az esküdtbíróági tárgyalást is.

— **Előny a szentesi iparosoknak.** Jász-Kun-Szolnok vármegye földvári főszolgabíró-sága, a szarvasi iparosok fellépése folytán elütötte volt a szentesi iparosokat attól az előnyüktől, hogy a kunszt. mártóni országos vásárokon, közvetlenül a szolnokmegyei ipa-

rosok után ők sorakozhassanak. Ezt az előnyt a főszolgabíró az szarvasiaknak adta meg. A szentesi ipartestület elnöksége nem nyugodott meg ebben a sérelmes határozatban és megfellebbezte azt Szolnokvármegye közigazgatási bizottságához, mely az igazság álláspontjára helyezkedve, megsemmisítette a szentesi iparosokra sérelmes határozatot és elrendelte, hogy a megyebeli iparosok után a szentesiek sorakozzanak a szt. mártóni vásáron, mert Szentest Szt. Mártonnal vasút is köti össze, ezenfelül Szent. Mártonnal jóval nagyobb Szarvasénál. — A közigazg. bizottság ezt a határozatát viszont a szarvasiak főbebezték meg a kereskedelemügyi miniszterhez, aki azonban a főbebeztést elutasította és így megadta szentesi iparospolgártársainak azt az előnyt, hogy a szt. mártóni vásárokon, a szolnokmegyei iparosok után közvetlenül ők sorakozhatnak ezután is.

— **Gyakorlati oktatás felnőtteknek.** Kisteleken f. hó 22-én ismét gyakorlati népies előadást tartottak, vagy 400—500 gazdaember részvételével. Ez alkalommal Greskovics Lajos tanító értekezett a sertésnyelésről. Az előadást ezúttal is nagy figyelemmel hallgatták a gazdák. Folyó hó 29-én Tomkó János tartja meg Kisteleken. második magyarozó előadását a munkástörvényről.

— **Elsikkasztott községi pénzek.** Egy úri ember botlásáról vett hírt a szegedi ügyészség. Elsikkasztotta a kezén megfordult községi pénzeket és mikor reá jöttek a bűnre, ment Szegedre és megtette a följelentést önmaga ellen a kir. ügyészségnél. Winckler István dr. kir. ügyész felhívására Hubacsék Pál vizsgáló bíró kihallgatta a bűn útjára tévedt embert, aki töredelmes vallomást tett. Megmondta azt is, hogy azért jött az ügyészséghez önmaga jelentkezni, mivel attól tartott, hogy miután falujában bűne már köz tudomású, letartóztatják a csendőrök.

A sikkasztás Szegvár községben történt. Az ottani községi fogalmazó, Mura János, aki ellen sikkasztás büntetése miatt indítottak bűnvádi eljárást. Pedig az elsikkasztott összeg igen csekély: negyven forint. Apródonként költötte el azt az alig félszáz forintot a fogalmazó és arról teljesen megfedelkedett, hogy azt pótolja.

Néhány nappal ezelőtt pénztárvizsgálat volt a község háznál és ekkor reá jöttek, hogy negyven forint, amely különféle bírságok fejében folyt be a fogalmazó kezébe, hiányzik. Kérdőre vonták Mura Jánost a pénzre vonatkozólag, aki lesújtva vallotta be, hogy a hiányzó összeget elköltötte.

Az eset köztudomásra jutott és a fogalmazó az naptól kezdve, hogy a bűnét felfedezték, örökös rettegésben élt, mivelhogy attól tartott, hogy az csetnek híre eljut a csendőrségre is és letartóztatják. Később már nyugodni sem hagyta ez a gondolat s ekkor elhatározta, hogy vonatra ül, bemegy Szegedre és följelenteti önmagát a szegedi kir. ügyészségnél. Ugy is tett, és a pályaudvarról egyenesen a Mars-téri törvénytörvényházba juttatott és ott följelentette önmagát. És megnyugodva tért vissza Szegvárra, mivel most már nem kell rettegnie attól, hogy csendőr-keze kerül.

— **Szatócok italmérési joga.** A miniszter engedékenysége következtében a szatócoknak régi sérelme nyert most orvoslást. Nemrégben ugyanis kormányhatósági rende-

lettel megtiltották, hogy szatócboltban, vagy oly helyiségben, amely a szatócboltal közvetlen összeköttetésben van, szeszitalokat mérjenek ki. Ezt a szatócok igen sérelmesnek találták s többször kérelmezték a megváltoztatását. Most végre a miniszter megengedte, hogy a szatócboltok melletti helyiségekben, hova a boltból átjárás van, szesz italokat lehessen kimérni, úgy azonban, hogy vásárnapi munkaszünetkor az ajtó elzárható s az italmérési helyiségnek az utcára külön ajtaja legyen.

— **Tavaszi vásárunk.** Mint már az állatvásárra vonatkozólag jeleztük is, az idei tavaszi országos vásárunk forgalom tekintetében csak újabb elszomorító bizonyossága a mindig rosszabbodó gazdasági helyzetnek, valamint a kirakodó vásár is a kereskedelmi és ipari pangásnak. Állatforgalmunk, dacára az olcsó áraknak, még a legutóbbi vásárokhöz viszonyítva is minden tekintetben hanyatlást mutat, mint azt a kiállított jaratok mennyisége is bizonyítja. Ezek szerint szarvasmarha elkelt 418 drb., növéndék marha 513 drb., sertés 953 drb., 16 555 drb., juh 103 darab. A kirakodó vásár az idő kedvezése dacára szintén nagyon csekély forgalmú volt, mivel az őrjási kínálattal, az általános pénztelenség folytán, a kereslet éppen nem állott arányban.

— **Iparosok műkedvelő társulata.** A körmives és ácsiparos ifjak önképző köre kebelében egy állandó műkedvelő társaság alakult, mely — míg ismét csak a színházi évad meg nem kezdődik, — hetenként vagy két hetenként egy-egy jobb bohózatot vagy népszínművet készül a színházteremben előadni. A társulat az első előadást május 13-án tartja meg, mikor is a Gimésivadvirág című népsínművet hozzák színre. A szerepeket már kiosztották, mind már kipróbált jó erő kezébe került és a betanításra a rendezőség kiváló gondot fordít, hogy a közönségnek kellemesen szórakoztató esteket nyújthasson. A tiszta jövedelem a kör zászlójának alapja javára lesz fordítva.

— **Sándorfalvi legények szórakozása.** Három sándorfalvi legény állott a bíróság előtt. Egy közülük panaszos volt és a vádlott a másik kettő. A kocsmában biroka kelt a három legény: Bacso András, Nagy Pál és Takó András, aki vére fagyva maradt a kocsmája padozatán.

A bíróság egyenkint hallgatta ki a vádlottakat. Először Bacso András mondta el a veredékes lefolyását.

— Takó fején vágott, mire megsújtottam én is, meg nagy Pál is. Takó rugdalózott, de levertük a lábáról. Hát kérem csak ekként szórakoztunk — fejezte be vallomását a legény.

— No hiszen szépen szórakoztak — szólott az elnök.

— Hát kérem, csak úgy mondtam el, amint megtörtént. Sem nem vettem el belőle, sem nem tettem hozzá.

— Mit ért maga szórakozás alatt?

A legény előreveti az egyik lábát és megbillenti a vállát.

— Hát verekedtünk...

A tárgyalás folyamán Nagy Pál két új tanút jelentett be a bíróságnak, miért is a vég-tárgyalást a törvényszék elnapolta.

— **A cimborák.** A tisztességes polgári társadalom kebeléből önmagukat kizárt, a le-bujok alkohol parázatában felnevelkedett alakjai a csavargásnak és semmittevésnek Horváth József és Karcaági Szabó Balint, kiket közös sorsuk cimboraságba hozott egymással. Ha már nagyon szomjaztak a pálinkát, s egyikőjüknek egy-egy könnyebb munka révén keresete volt, azt együtt itták el. Szóval, fiatalságuk dacára is, ha dolgoztak, csak azért tették, hogy együtt azt elihassák, s egymás karjában térjenek az árok sarában nyugalomra. Vásáros volt az idő. Innen is, onnan is csurrant egy kis gugyira való, s végezetül is úgy be találtak szeszezni, hogy künn a vásártéren Karcaági Szabó Balint baráti érzelmek kifejezéséül a Horváth arcából egy darabot kiharapott. Az így nem éppen kellemes folytonossági hiányt szenvedett

Horváth után a baráti emlék viszonzásául egy biciskával a fejbőrétől akarta Karagáit megszabadítani, miben csak nagy nehezen tudta a rendnek ügyele: es óre és az összecsendült tömeg a baráti emléket kedvelő cimborát megagátolni. A skalpolási művelten megakadályozott K a r c a g i és cimboraja H o r v á t József ügye most már a rendőrségen várja a folytatást.

— **A rendőrség figyelmébe.** Mint minden országos vásár alkalmakor, a most lefolyt tavaszi vásáron is fordultak elő zsebmetszések, de alig egy-egy alkalommal garázdálkodtak a zsebmetszők olyan feltűnően, mint ezen a vásáron és hibába, hogy a meglopottak elég idején észrevették a gazcsinyeket, — rendőr, akihez panasszal fordulhattak volna, egy esetben se mutatkozott a közelben, látohatárakon. Megintálnánk a rend éber óreit, — hiszen eléggé ismert alakok már a tisztelt zsebmetsző urak és asszonyok, — talán embelend meg magát és tartana egy egy kis razziát az útazótolvajokra így vásár alkalmatosságaidéjén.

— **A párnák.** Adóval tartozott V i g h István sóvényházi munkásember és miután nem fizetett, lefoglalták az összes ágyneműt. A gazda nem gondolt a végrehajtással és egy szép napon eladta a lefoglalt párnákat. Az eladásban segédkezett nyújtot neki két testvére: V i g h Antal és V i g h Vera is. Az árverés napján a bírósági kiküldöttek már nem találtak a lefoglalt párnák közül egyet sem a házban. Ezért följelentették a gazdát a testvéreivel együtt, a szegedi törvényszék pedig megtartotta ügyükben a végtárgyalást. V i g h István sikkasztás, V i g h Antal pedig jogtalan elajátítás vétségében mondogta ki a bíróság bűnösnek és ezért az első 8 nap, az utóbbit 3 napi fogházra ítélte. V i g h Verát a bíróság fölmentette a vad alól.

— **Szegedi vásár.** Szegeden f. hó 27-én kezdődik a szt. György napi országos tavaszi vásár, mely napon valamint a rákövetkezőn is a jószágvásárt tartják meg, míg a kirakodó árúvásár f. hó 29-én kezdődik és május 5-én végződik.

— **Névmagyarosítások.** Stern István midszenti lakos a nevét, belügyminiszeri engedéllyel S a s r a, B r ü l l Piroksa midszenti és B r ü l l Nándor szentesi születésű, ez idő szerint maros-vásárhelyi lakosok pedig S z é k e l y r e magyarosították.

— **Köszönetnyilvánítás.** A lefolyt szent ünnepek alatt megtartott jótékony-célú E l ő k é p e s t é l y tiszta jóvedelméből a tekint. Rendezőség a szentesi evang. négyelet alapítóje gyarapításra száz hétékorona 8 fillért volt s z i v e s alólirott elsőkéz kezeihez juttatni. Amikor ezt nyilvános an nyugtatni szerencsés van, nem mulasztathjuk el úgy a t R e n d e z ő s e g n e k, mint az estélyen közreműködött t. úrhölgyeknek és uraknak, nem különben azon t. Szülőknek is, a kik a jótékony-cél előmozdítására gyermekeiket közreműködni engedni kegyesek voltak, leghálásabb köszönetünket nyilvánítani. A szentesi evang. négyelet nevében H a n k i s s K á r o l y n é elnök. M o j z s i k L a j o s n é alelnök, P e t r o v i c s S o m á n é pénztárnok.

Foulard-selyem-ruha 8 frt

40 krtól feljebb 14 méter! postabér és vámmentesen szállítva! Mintak postatordultával küldetnek; nemkülönbön fekete, fehér és színes „Henneberg-selyem” 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként.

Henneberg G. selyemgyáros (os. és kir. udvari szállító) Zürichben. 2

Elszámolás

A szentesi három jótékony négyelet javára husvét másnapján rendezett előképesztély bevétele volt: belépőjegyekből 589 kor. 60 fillér, felülfizetésekből 23 korona 80 fillér; kiadás 292 korona 16 fillér; tiszta jóvedelem 321 korona 24 fillér, mit 3 egyenlő részre osztva, egy egy négyelet einökségének 107

korona 8 fillért szolgáltattunk át, alapítójejük gyarapítására.

Felülfizetni szívesek voltak: Mojszik Lajosné 10 koronát, Petrovics Soma 5 koronát, Vecseri Jolánka 4 korona 80 fillért és özv. Dobosy Ferencné 4 koronát.

Ugy a szíves felülfizetőknek, valamint az estélyen szerepelt és annak sikerét biztosító úrhölgyeknek és uraknak s a szintén szerepelt gyermekek szüleinek ez úton mond köszönetet,

Szentesen, 1900. április 25-én.

a rendezőség.

Irodalom.

Az őskor kutatói oly szorgalommal búvároztak a haladó századok folyamán, hogy ma már meglehetősen világos és majdnem teljes képet nyújthat egy tudós összefoglaló munka. A külföldön már számos ily munka jelent meg; nálunk azonban eddig egy sem. Hampel József s mások kutatásai csak a magyarországi őskorra szorítkoznak, s alig lépik túl a római hódoltság korát. A külföldi leleteknek és kutatásoknak ismertetője sem igen akad nálunk. Annal nagyobb hiányt pótol hát Borovszky Samu újmunkája a népvándorlás koráról, melyben a jeles tudós, ki a népvándorlásról már több kitűnő munkát írt, melyek a külföldi szakkörök figyelmét is felkeltették, nagy szakismerettel és igen jól elbeszélve ismerteti az egyetemes őskor történetét. Előadását igen szép s nagyszámú illusztrációk magyarázzák. A munka a Nagy Képes Világtérkép IV. köteté s első füzeté — az egész vállalat 64-ik füzeté — most látott napvilágot.

A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Marcali Henrik, egyetemi tanár, a rómaiakról szóló kötet szerzője dr. Geréb József. Egy-egy kötet ára diszes félbörkötésben 8 frt; füzeteként is kapható 30 kr-ával. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadónál Révai Testvérek, Irod. Int. Budapest VIII., Üllői út 18.) s minden hazai könyvkereskedés utján.

Népesedési mozgalom.

1900. évi április 14-től 21-ig.

Elhaltak: Czákó Gergely 85 éves vég elgyengülés, Virágos Mihályné 76 éves vég elgyengülés, özvegy Horváth Józsefné 70 éves vég elgyengülés, özvegy Lovas Péterné 75 éves influenza, Kósa János 37 éves tüdőgümőkór, Kalpagos Szabó Lajosné 43 éves tüdővész, Török Lászlóné 25 éves Ecclapsia puerperalis, Török Eszter 1 napos, születési gyengeség, Fabian Nagy Andras 69 éves öngyilkosság akasztás által, Kovács Magdolna 3 hónapos béluhur, Polacsek Ferdinand 47 éves influenza, Dömsödi János 73 éves vég elgyengülés, Pager Erzsébet. 23 hónapos béluhur, Mees Mihály 78 éves influenza.

Házasságok kötöttek: Vásárhelyi Somogyi Imre Abonyi Nagyfejű Amáliával.

Lapfőadónos és felelős szerkesztő: Dr. MATÉFFY FERENC
Társ-szerkesztő BÁNSÁLYI LAJOS.

8/1900. kpv. sz. Szentes város központi választmányától.

HIRDETMÉNY.

Szentes város központi választmányára közhírré teszi, hogy az országgyűlési képviselőválasztásra jogosítottak 1901 ik évre érvényes névjegyzékéhez a választók ideiglenes névjegyzékét elkészítvén, azt a polgármesteri hivatalban 1900. május 5-től május 25-éig közszemlére kitétte.

E névjegyzéket illetőleg a következőket hozza a közönség tudomására és ajánlja figyelmébe, ugymint:

1. Az ideiglenes névjegyzék és az ez ellen beadandó felszólalások május 5-től május 25-ig a polgármesteri hivatalban közszemlén kitéve vannak, mely idő alatt azokat reggeli 8 órától déli 12 óráig bárki megtekintheti és délután 2 órától 6 óráig lemásolhatja.

2. A névjegyzék ellen felszólalásnak, — a felszólalásra észrevételnek van helye, melyek a központi választmányhoz intézve és a szükséges okiratokkal felszerelve, írásos beadványban bélyegmentesen a polgármesternél nyújtandók be.

3. A felszólalási kérvények május 5-től 15-éig adhatók be; az ezekre tett észrevételek pedig május 16-tól 25-éig fogadtatnak el, és pedig a hivatalos óra alatt.

4. A névjegyzék ellen saját személyét illetőleg bárki felszólalhat; ezenkívül mindenkinek jogában áll, ki a névjegyzékben választóul fel van véve, bármely jogtalan felvétel vagy kihagyás miatt a névjegyzék ellen felszólalással élni. Egy beadványba több egyénre vonatkozó felszólalás is foglalható.

5. A ki felszólalásra jogosított, a felszólalásokra észrevételeket nyújthat be. Az észrevétel minden felszólaláshoz külön adandó be.

A központi választmány különösen is figyelmébe ajánlja a közönségnek, hogy a most készülő névjegyzék állandó jegyzék lévén, a ki a választói jogának gyakorlására sulyt helyez — pedig ez a politikai jogok legszebbike — igyekezzék meggyőződést szerezni, hogy az ideiglenes névjegyzékbe fel van e véve, és ha netalán kimaradt volna, igyekezzék annak kiigazítása iránt felszólalással élni.

Kelt Szentesen, 1900. április 22-én.

Dr. Lakos Imre, Körtvélyessy Sándor,
közp. vál. elnök. központi vál. jegyző.

Értesítés.

Tisztelettel értesitem úgy a t. közönséget, mint mindazokat, kik boldogult ferjemmel bármilyen üzleti összeköttetésben voltak, hogy az ő általa vezetett üzletágakat, nevezetesen úgy a kitűnő hírnévről orvondó

Kühne-féle gazd. gépgyár bizományi üzletét,

valamint a szén és kocsz elárulást továbbra is fentartom és magam vezetem.

Egyben felkérem mindazokat, kik boldogult férjemmel leszámolási viszonyban voltak és elleneben fizetési kötelezettséggel tartoznak, hogy ezen tartozásukat nálam a legrövidebb idő alatt rendezni szíveskedjenek.

Szentesen, 1900. április hó

Özv. Polacsek Ferdinándné.

